

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	6122328866
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6122328866.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti BENCONT COLLECTION, a. s., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, proti žalovanej I. R., narodenej XX. O. XXXX, M., M. X, o zaplatenie 2 281,92 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/3/2023, o návrhu žalovanej na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovanej na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/3/2023 Okresnému súdu Trnava n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa podala návrh na vydanie platobného rozkazu prijatý Okresným súdom Banská Bystrica dňa 13. mája 2022, vedený pod sp. zn. 30Up/776/2022. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 12. júla 2022 platobný rozkaz sp. zn. 30Up/776/2022. Následne Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Prešov ako súdu príslušnému na prejednanie sporu, nakoľko platobný rozkaz sa žalovanej nepodarilo účinne doručiť a žalobkyňa v stanovenej lehote navrhla pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínamom konaní.

2. Žalovaná podaním doručeným Okresnému súdu Prešov dňa 28. marca 2023, ktoré podanie Okresný súd Prešov posúdil v zmysle ustanovenia § 124 ods. 1 CSP podľa obsahu, požiadala v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 CSP o prikázanie sporu vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9Csp/3/2023 Okresnému súdu Trnava. Žalovaná svoj návrh odôvodnila tým, že býva a pracuje v Trnave, ako aj tým, že má maloletú dcéru, ktorá navštevuje základnú školu v Trnave a z tohto dôvodu žiada, aby sa pojednávanie uskutočnilo v Trnave.

3. K návrhu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že s návrhom žalovanej na prikázanie sporu Okresnému súdu Trnava súhlasí.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu

(Okresnému súdu Prešov) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Trnava). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd").

5. Najvyšší súd príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovanej na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania na zákonného sudcu [čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov (ďalej len „ústava“)], ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch sporových stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana musí prekonať medzi miestom svojho pobytu a sídla vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je pre ňu spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými prekážkami, sú okolnosťami bežnými a samé o sebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu. Teda miesto pobytu niektorej zo sporových strán, ani jej (ne)schopnosť zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu.

9. V súlade s ustanovením § 13 CSP je na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. V súlade s ustanovením § 14 CSP je všeobecným súdom fyzickej osoby súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

11. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

12. Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade neexistuje okolnosť natoľko výnimočného charakteru, ktorá by odôvodňovala prikázanie veci Okresnému súdu Trnava z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou nie je skutočnosť, že žalovaná býva a pracuje v územnom obvode Okresného súdu Trnava, rovnako ani skutočnosť, že jej maloletá dcéra tu navštevuje základnú školu. Okolnosti uvedené žalovanou v návrhu na delegáciu sporu z dôvodu vhodnosti, sú v civilnom sporovom konaní skôr bežné, nezriedka sa vyskytujúce. Preto ak neexistuje silnejší dôvod, pre ktorý by sa od zásady „perpetuatio fori“ obsiahnutej v ustanovení § 36 ods. 2 CSP malo ustúpiť, prikázanie sporu inému súdu spravidla nepripadá do úvahy a v takomto prípade nie je relevantný ani súhlas druhej sporovej strany s prikázaním sporu z dôvodu vhodnosti. Akceptáciou návrhu žalovanej bez existencie okolností výnimočnej povahy, by tým došlo k porušeniu ústavne zaručených zásad, podľa ktorých a) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a b) príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 ústavy).

13. Pre úplnosť sa dodáva, že strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

14. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednáwanej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP neboli splnené a návrhu žalovanej preto nevyhovel.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.